

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 939

van **RITA MOORS**

datum: 1 juli 2021

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Werkzaamheidsgraad - Limburg

Volgens cijfers van Statbel was in 2020 net geen 72% van de Limburgers tussen 20 en 64 jaar actief in een loontrekkende job of als zelfstandige. De werkzaamheidsgraad maakte daarmee voor het eerst sinds jaren een lichte terugval: van 72,4% in 2019 naar 71,9% in 2020. De economische impact van corona is daaraan allicht niet vreemd.

Hoewel de daling van de werkzaamheidsgraad in Limburg wel iets minder sterk was dan het gemiddelde in Vlaanderen, blijft het achter op de gemiddelde Vlaamse werkzaamheidsgraad van 74,4%. Bovendien scoort Limburg de laagste werkzaamheidsgraad van alle Vlaamse provincies.

Het meest opmerkelijke verschil tussen de Limburgse en Vlaamse werkzaamheidsgraad is te vinden bij de 55-plussers. Met 49,5% is nauwelijks de helft van de Limburgse 55- t.e.m. 64-jarigen actief binnen een loontrekkende job of als zelfstandige. In Vlaanderen is dat 55,7%. Ook is de Limburgse groei binnen deze groep de op één na laagste van alle Vlaamse provincies.

Om de Vlaamse ambitie om tegen 2030 een werkzaamheidsgraad van 80% te behalen, is er wat betreft de provincie Limburg nog werk aan de winkel. Zelfs indien Limburg hetzelfde (mooie) groeipad zou kunnen aanhouden als de afgelopen vijf jaar (+0,6% per jaar), zullen we in 2030 nog stranden op een werkzaamheidsgraad van slechts 78,3%.

1. De werkzaamheidsgraad in Limburg is gemiddeld lager dan in Vlaanderen.

Welke specifieke uitdagingen zijn er voor Limburg? Op welke manier kunnen ze worden aangepakt? Welke concrete acties onderneemt de minister om de werkzaamheidsgraad in Limburg te verhogen?

2. Hoe wordt gefocust om de werkzaamheidsgraad bij de 55-plussers aan te pakken?
3. In welke sectoren is de werkzaamheidsgraad het laagst in Limburg? Op welke manier kan daar in een specifieke aanpak worden voorzien?
4. Er is krapte op de Vlaamse arbeidsmarkt.

Hoe situeert zich dat in Limburg? In welke sectoren is de krapte het hoogst? Op welke manier wordt dat aangepakt?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 939 van 1 juli 2021

van **RITA MOORS**

1. De Limburgse economie heeft zich goed hersteld na de sluiting van de Ford Genk in 2014, mede dankzij SALK (strategisch actieplan Limburg in het Kwadraat). Als vervolg op dit Strategisch actieplan Limburg werd in 2019 SALKturbo boven het doopvont gehouden. De eerste stap in het vormgeven van SALKturbo was een analyse van de socio-economische uitdagingen waar Limburg voor staat, dit onder leiding van de UHasselt in samenwerking met de POM Limburg en VDAB Limburg. Een toelichting van deze volledige analyse en de geformuleerde doelstellingen zou deze vraag overschrijden, maar met betrekking tot de werkzaamheidsgraad kunnen er toch enkele aandachtspunten zoals geformuleerd in het SALK Turboplan geschetst worden.

- Van een relatief jonge provincie wordt Limburg snel een vergrijzende provincie met een steeds oudere beroepsgerichte bevolking en grotere vervangingsvraag.
- Binnen Limburg heeft het Maasland de laagste activiteits- en werkzaamheidsgraad. Bovendien slaagt de regio er niet in haar achterstand te verkleinen.
- De werkzoekendengraad daalde de afgelopen jaren sterker in Limburg dan in Vlaanderen. In juni 2017 dook ze voor het eerst onder de Vlaamse werkzoekendengraad en sindsdien flirt ze met het Vlaams gemiddelde.

In de analyse waar VDAB Limburg aan meewerkte werd ook geschetst dat Limburg in verhouding kampt met een vrij hoge graad van inactieven op de arbeidsmarkt, dit zijn mensen die niet aan het werk zijn maar er ook niet actief naar op zoek zijn. Volgens dezelfde cijfers van Statbel telt Limburg 131.432 inactieven in 2020 tussen de leeftijd van 20 en 64 jaar. Als de ambitie is om zoveel mogelijk Limburgers aan het werk te krijgen, mogen we ons niet beperken tot de werkzoekenden zonder werk ingeschreven bij VDAB, maar moet ook het aantal inactieven in Limburg dalen.

Naast de centrale werking vanuit VDAB die meer en meer inzet op het activeren van anders-actieven (oa via nieuwe flows RIZIV of inburgeraars), zet VDAB Limburg via de samenwerking met lokale besturen in op het gezamenlijk bereiken en activeren van doelgroepen. ESF oproepen worden daarin benut om nieuwe en andere projecten op te zetten om het activeren impactvol aan te pakken. De ambitie is uitgesproken om in toekomstige ESF calls actief de samenwerking op te zoeken rond het thema van inclusie.

2. VDAB hanteert geen doelgroepenbeleid meer. Werkzoekenden met een leeftijd hoger dan 55 worden net als jongere werkzoekenden bemiddeld en begeleid afhankelijk van de specifieke noden die ze hebben. Dat betekent dat de reguliere VDAB werking met (digitale) jobdates, competentieversterking, werkplekklaren en begeleiding op specifieke issues - veelal met partners wordt ingezet. De experts inzake oudere werkzoekenden bij VDAB kunnen de bemiddelaars met specifieke vragen wel steeds bijstaan. Zij kijken bijvoorbeeld of specifieke methodieken, zoals bijvoorbeeld de job cafés, nuttig kunnen zijn om ook meer ervaren werkzoekenden te bereiken.

In de werkgeverscontacten en werkgeversbenadering wordt wel systematisch verwezen naar grotere subgroepen in de werkzoekendenpopulatie waaronder de 55+.

Werkgevers worden attent gemaakt op de opportuniteiten en het potentieel wat werven van 55+ inhoudt.

3. Op deze vraag kan geen antwoord voorzien worden omdat de werkzaamheidsgraad niet kan berekend worden op sectoraal niveau. De werkzaamheidsgraad is het aandeel van werkende mensen ten opzichte van de totale bevolking in een bepaalde leeftijdsgroep en/of regio, zoals de 20-64-jarigen in Limburg. De werkzaamheidsgraad op sectoraal niveau kan niet worden berekend, omdat inactieven of werklozen niet actief zijn binnen een bepaalde sector.

Voorbeelden van de sectorale aanpak van de krapte van de Limburgse arbeidsmarkt worden in het antwoord op vraag 4 besproken.

4. In juni 2021 was de spanningsratio in Limburg gelijk aan 4,06. De spanningsratio meet de verhouding tussen het aantal werkzoekenden zonder werk in bemiddeling en het aantal beschikbare vacatures. Een grotere spanningsratio betekent dat er meer werkzoekenden per openstaande vacature zijn, en dat de arbeidsmarkt op globaal niveau minder krap is. De spanningsratio van de Limburgse arbeidsmarkt is groter dan de gemiddelde spanningsratio van het Vlaams Gewest, deze was gelijk aan 3,76 in juni. Met andere woorden, de Limburgse arbeidsmarkt is op het eerste zicht minder krap dan Vlaanderen gemiddeld. De Oost- en West-Vlaamse arbeidsmarkt zijn krappere dan de Limburgse arbeidsmarkt: in Oost-Vlaanderen bedroeg de spanningsratio in juni 3,80; in West-Vlaanderen 2,70.

Ten opzichte van het Vlaams gemiddelde is de Limburgse arbeidsmarkt minder krap, maar tegelijk behaalde het aantal openstaande vacatures bij VDAB in Limburg haar hoogste peil ooit in mei 2021. In de sector van de land-, tuin- en bosbouw en visserij werden het meeste openstaande vacatures genoteerd (1.266). Daarvan waren 1.167 vacatures op zoek naar versterking voor de fruitteelt. De tweede sector met het meest aantal openstaande vacatures was de bedrijfstak van de schoonmaak en het onderhoudspersoneel (1.134 openstaande vacatures in Limburg in mei) en het derde grootste aantal openstaande vacatures is op zoek naar versterking van bouwvakkers en technici (639 vacatures).

Qua aanpak is het uitgangspunt om nauwe samenwerking met federaties en werkgevers uit te bouwen. Zowel met de fruitsector, de schoonmaak als de bouwsector worden tal van jobdates, communicatie-acties als opleidingen georganiseerd. We werken aan beeldvorming van de jobs (recent opnieuw actie 'Opleiding in de kijker' via TV Limburg), gaan op zoek naar kandidaten in nauwe samenspraak met werkgevers en zorgen dat kandidaten die niet meteen aan de slag kunnen via werkplekleren of andere opleidingsvormen hun vaardigheden aanscherpen.